

Uchwała

Komisji Habilitacyjnej powołanej w dniu 17 października 2016 roku przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art. 18 a, ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882)

w celu

przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego

dr Joanny Homy wszczonego

w dniu 14 lipca 2016 r. w dziedzinie nauki biologiczne, w dyscyplinie biologia.

§ 1

Komisja, działając zgodnie z w/w ustawą, w oparciu o rozporządzenie MNiSW z dnia 21 czerwca 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2016 r. poz. 882), na posiedzeniu zwołanym w dniu 15 grudnia 2016 r., w niepełnym składzie, przy nieobecności recenzenta Komisji prof. dr hab. Andrzeja Ożyhara, w głosowaniu jawnym, jednomyślnie (6 głosów za, 0 głosów wstrzymujących się, 0 głosów przeciw) podjęła uchwałę popierającą wniosek o **nadanie doktor Joannie Homie stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.**

§ 2

Integralną częścią niniejszej uchwały jest Załącznik nr 1 stanowiący jej uzasadnienie.

§ 3

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Dziekanowi Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

1. Przewodnicząca: prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska
2. Sekretarz: dr hab. Anna Ptak
3. Recenzent: prof. dr hab. Andrzej Ożyhar
4. Recenzent: dr hab. Piotr Bębas
5. Recenzent: dr hab. Iwona Wojda
6. Członek Komisji: dr hab. Agnieszka Babczyńska
7. Członek Komisji: dr hab. Dorota Hoja-Lukowicz

Zofia Szweykowska-Kulińska
Anna Ptak
Andrzej Ożyhar
Piotr Bębas
Iwona Wojda
Agnieszka Babczyńska
Dorota Hoja-Lukowicz

Załącznik nr 1

Uzasadnienie do uchwały podjętej przez Komisję Habilitacyjną powołaną w dniu 17 października 2016 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów

w sprawie

przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego doktor Joanny Homy

w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie biologia

1. Sylwetka Habilitantki

Doktor Joanna Homa od początku swej kariery naukowej związana jest z Wydziałem Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na tym Wydziale w 2000 roku uzyskała tytuł zawodowy magistra, na podstawie pracy pt.: Wpływ metali ciężkich na celomocyty dżdżownic. W roku 2005 obroniła pracę doktorską pt.: Wpływ metali ciężkich na organizm i celomocyty dżdżownicowatych, promotorem obydwu prac była prof. dr hab. Barbary Płytycz, a prace wykonane zostały w Zakładzie Immunologii Ewolucyjnej Instytutu Zoologii. Od roku 2004 do chwili obecnej Habilitantka pracuje w Zakładzie Immunologii Ewolucyjnej, początkowo na stanowisku asystenta, a od 2007 roku na stanowisku adiunkta.

2. Ocena formalna nadesłanych materiałów

Wszyscy członkowie komisji habilitacyjnej zapoznali się z kompletem dokumentów dotyczących postępowania habilitacyjnego dr Joanny Homy: 1) wnioskiem do Centralnej Komisji o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego; 2) kopią dyplomu stwierdzającego posiadanie stopnia doktora; 3) autoreferatem przedstawiającym opis osiągnięcia naukowego w formie jednotematycznego cyklu sześciu publikacji pt.: Mechanizmy obronne dżdżownic zaangażowane w odpowiedź na patogeny i czynniki środowiskowe; 4) wykazem opublikowanych prac naukowych oraz informacją o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki; 5) kopiami prac stanowiącymi osiągnięcie naukowe i kopiami innych publikacji naukowych; 6) oświadczeniami współautorów publikacji z określeniem ich indywidualnego wkładu pracy; 7) recenzjami, które przygotowali: prof. dr hab. Andrzej Ożyhar, dr hab. Piotr Bębas i dr hab. Iwona Wojda.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie z dnia 21 czerwca 2016 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz.882) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń. Dokumenty zostały przygotowane starannie, rzeczowo i zwięźle, zawierając wszystkie potrzebne do oceny dane.

3. Ocena osiągnięcia naukowego przedstawionego w postaci monotematycznego cyklu publikacji

Jako osiągnięcie naukowe Habilitantka przedstawiła monotematyczny cykl publikacji, które ukazały się w latach 2010-2016. Publikacje wskazane jako osiągnięcie naukowe, zostały przedstawione pod wspólnym tytułem „**Mechanizmy obronne dżdżownic zaangażowane w odpowiedź na patogeny i czynniki środowiskowe**”.

Cykl ten obejmuje 6 prac naukowo-badawczych z listy *Journal Citation Reports (JCR)*, w których dr Joanna Homa jest pierwszym autorem. Oświadczenia współautorów potwierdzają wiodący udział dr Joanny Homy w opublikowanych pracach współautorskich. Współczynnik oddziaływania IF tych publikacji wynosi **14,613**, a suma punktów **MNiSW 190**, do dnia złożenia dokumentów zostały one zacytowane 13 razy (nie licząc autocytowań).

Przedłożone do oceny prace Habilitantki są merytorycznie spójne i dotyczą charakterystyki mechanizmów oraz zmian w funkcjonowaniu układu odpornościowego dżdżownic w odpowiedzi na czynniki środowiskowe, takie jak skażenia metalami ciężkimi i patogeny. Do najważniejszych osiągnięć publikacji tworzących oceniane osiągnięcie naukowe dr Joanny Homy należy wykazanie (1) różnic w sposobie reagowania dżdżownic na metale ciężkie należące do ksenobiotyków i do mikroelementów; (2) podwyższonego poziomu ekspresji genów kodujących białka (metalotioneinę i fitochelatynę PCs) odpowiedzialne za wiązanie metali ciężkich indukowanego ich obecnością w środowisku; (3) zdolność układu immunologicznego dżdżownic do reakcji w sposób podobny, jak obserwowano w przypadku komórek kręgowców, na klasyczne immunostymulanty (PMA, LPS, ConA), poprzez elementy wrodzonej odpowiedzi immunologicznej; (4) wykazanie po raz pierwszy u dżdżownic możliwości tworzenia przez celomocyty zewnątrzkomórkowych sieci (ET, ang. *extracellular trap*).

Wszyscy Recenzenci wysoko ocenili walory naukowe osiągnięcia habilitacyjnego dr Joanny Homy, popierając swoje pozytywne opinie licznymi szczegółowymi komentarzami.

W opinii dr hab. Iwony Wojdy: „Badania, prowadzone przed dr J. Homę są na wysokim poziomie, zarówno pod względem merytorycznym jak i metodologicznym. Koreluje z tym fakt, że wyniki zostały opublikowane w dobrych czasopismach, o zasięgu światowym, o współczynniku oddziaływania (Impact Factor) od 1,884 do 3,057. (...) Wkład Habilitantki w powstawanie poszczególnych prac, polegał nie tylko na wykonaniu i analizie uzyskanych wyników, ale także w niektórych pracach na nadzorowaniu prac innych, kompleksowym

planowaniu doświadczeń i formułowaniu problemu badawczego, stąd można wnioskować o dużej samodzielności naukowej dr Homy. (...) Biorąc pod uwagę ich merytoryczną wartość jestem przekonana, że spotkają się one z dużym zainteresowaniem, które zaowocuje dalszym wzrostem liczby cytowań w nadchodzących latach. Podsumowując stwierdzam, że przedstawiony do oceny cykl publikacji, opatrzony tytułem "(...)" stanowi istotny wkład w rozwój badań dotyczących mechanizmów obronnych i detoksyfikacyjnych dżdźownic i spełnia stawiane wymagania."

Dr hab. Piotr Bębas pisze: „Uważam, że wszystkie badania zaprezentowane w cyklu prac, który tworzy osiągnięcie habilitacyjne są odkrywcze, a ich nowatorski charakter utwierdza mnie w przekonaniu, że są wystarczające do tego, aby Kandydatka na ich podstawie mogła ubiegać się o nadanie Jej stopnia naukowego doktora habilitowanego. Wszystkie prace, które Pani dr Homa przedłożyła do oceny jako osiągnięcie habilitacyjne, są wieloautorskie i we wszystkich jest Ona pierwszą autorką. (...) Niemniej zastanawia mnie jeden fakt, dlaczego nazwisko Pani dr Homy, będącej pomysłodawczynią badań, ich wykonawczynią, główną autorką opublikowanych na ich podstawie prac (o czym świadczy wysoki procentowy udział w ich przygotowaniu), nie jest wyróżnione w artykułach jako beneficjentki grantów, których finansowanie gwarantowało zrealizowanie wspomnianych badań. (...) Przyjmuję, że oświadczenia o udziale Kandydatki w przygotowaniu tych prac, jak i te przedstawione przez Współautorów są dokumentami wystarczającymi do tego, aby uznać Ją za główną Autorkę osiągnięcia.”

Prof. Andrzej Ożyhar stwierdził że: „Zarówno w tytule osiągnięcia jak też i w celu badań jest mowa o *mechanizmach*, co w moim odczuciu jest nadużyciem. (...) Opisanie mechanizmu zjawiska, to poznanie jego wszystkich, lub wielu istotnych, elementów składowych a także zależności pomiędzy nimi. Większość publikacji składających się na osiągnięcie jest opisem, niewątpliwie oryginalnych, obserwacji poczynionych przez habilitantkę. Jednak, to nie mechanizm, lecz co najwyżej, jego wybrane elementy. (...) Publikacje składające się na osiągnięcie naukowe ukazały się w renomowanych czasopismach, z bazy JCR (...). We wszystkich publikacjach habilitantka była pierwszym autorem (...) Fakt ten, w połączeniu z przedłożonymi oświadczeniami współautorów i habilitantki, jasno wskazują na Jej wiodącą rolę w formułowaniu celów badawczych (...). Jest to jednoznaczna przesłanką osiągnięcia przez habilitantkę samodzielności naukowej.”

Do opinii zawartych w recenzjach przychylni się również członkowie komisji – dr hab. Agnieszka Babczyńska i dr hab. Dorota Hoja-Łukowicz.

4. Ocena aktywności naukowej Habilitantki

Całkowity dorobek naukowy dr Joanny Homy obejmuje 19 prac naukowo-badawczych opublikowanych w czasopismach z bazy *Journal Citation Reports* (Lista A MNiSW). Większość z nich, aż 16, ukazała się po uzyskaniu stopnia doktora. Współczynnik oddziaływania **IF** dla przedstawionych prac wg bazy *JCR* (zgodnie z rokiem ukazania się publikacji) wynosi **35,879**, łączna punktacja wg wykazu czasopism naukowych MNiSW (z grudnia 2015 r.) wynosi **574**. W bazie *Web of Science* prace Habilitantki były do czasu złożenia dokumentów cytowane **214** razy (191 razy jeśli nie liczyć autocytowań), Indeks Hirscha dla omawianych prac wynosi **7**. Ponadto dr Joanna Homa jest współautorką 1 pozycji książkowej, 2 rozdziałów monograficznych oraz 2 polskojęzycznych prac przeglądowych. Na dorobek naukowy Habilitantki składa się również 50 komunikatów zjazdowych prezentowanych na 8 międzynarodowych i 18 krajowych konferencjach naukowych.

Doktor Joanna Homa kierowała 5 projektami naukowym finansowanymi ze środków statutowych Instytutu Zoologii UJ oraz była wykonawcą w 4 projektach badawczych finansowanych przez MNiSW i NCN. Obecnie jest wykonawcą projektu w ramach Polsko-Norweskiego Programu Badawczego. Pani dr Joanna Homa w roku 2001 i 2002 odbyła miesięczne staże naukowe w ramach stypendium German Academic Exchange Service (*DAAD*) na Uniwersytecie *Ernst-Moritz-Arndt Greifswald*, oraz 2009 roku trzymiesięczny staż naukowy w ramach Stypendium Rządu Francuskiego (*Université de Lille Nord de France, Laboratoire Génie Civil et géo Environnement (LGCgE)-Lille 1 Ecologie Numérique et Ecotoxicologie*).

Tematyka badań dr Joanny Homy od początku związana była z badaniami mechanizmów odporności wrodzonej. Habilitantka prowadziła badania nad wpływem metali ciężkich na organizm i komórki immunokompetentne dżdżownic. Zaangażowała się także w badania dotyczące wrodzonej odpowiedzi immunologicznej w innych grupach zwierząt bezkręgowych (pająki, ślimaki, owady) a także kręgowców (ryby, ptaki i ssaki).

Według dr hab. Iwony Wojdy „Warto zwrócić uwagę na fakt, że zagadnienia odporności organizmów bezkręgowych, które dominują w pracach Habilitantki są dość wąskim, wysokospecjalistycznym zakresem badawczym, dlatego tym bardziej należy docenić publikowanie wyników w dobrych czasopismach i ich pozytywny odbiór w środowisku naukowym odzwierciedlony liczbą cytowań. Habilitantka jest laureatką Stypendium konferencyjnego na Rzecz Nauki Polskiej (Wielka Brytania, 2002 rok). Działalność naukowa dr Joanny Homy została doceniona poprzez przyznanie Nagrody Zespołowej III stopnia JM

Rektora UJ w 2012 roku. W mojej ocenie dr Joanna Homa jest osobą o ugruntowanych i sprecyzowanych zainteresowaniach naukowych. Jej aktywność naukowa jest udokumentowana stosownymi publikacjami i w pełni spełnia kryteria określone dla osób starających się o stopień naukowy doktora habilitowanego.”

Dr hab. Piotr Bębas aktywność naukową Habilitanta ocenił również wysoko, zauważając że: Jej dorobek naukowy szybko się zwiększa, a publikowane przez Nią prace cieszą się dużym zainteresowaniem środowiska naukowego. (...) Za jedną z ciekawszych i odkrywczych prac Kandydatki uważam tę, dotyczącą badań komórek hemolimfy u dwóch gatunków pajaków, gdzie wykryto zależne od płci różnice w składzie hemocytów, wyróżniono cztery ich populacje oraz opisano większą wrażliwość komórek immunokompetentnych u samców karmionych skażonym pokarmem. Tu należy dodać, że wyniki te zostały opisane w prestiżowym czasopiśmie *Environmental Pollution*, którego pięcioletni IF ma wartość 5.008. (...) O wyjątkowo szerokich zainteresowaniach kandydatki świadczą także prace dotyczące programowanej śmierci komórkowej, które dostarczyły wielu ciekawych danych o tym zjawisku w układzie odpornościowym ryb. (...)W skład dorobku naukowego Pani dr Homy wchodzi także wiele doniesień konferencyjnych. Pod tym względem osiągnięcia Habilitantki są w imponujące. (...) Niestety dr Homa ma znacznie mniejsze osiągnięcia mierzone liczbą projektów badawczych, którymi kierowała. (...) Pani dr Homa jest rozpoznawana przez międzynarodowe środowisko naukowe i uznawana za eksperta w swej specjalności, co potwierdza zlecenie Jej wykonywania recenzji artykułów naukowych w liczących się czasopismach.”

Dorobek naukowy jako pozytywny ocenił również prof. Andrzej Ożyhar, który napisał: „Pozostały dorobek naukowy Pani Joanny Homy bardzo ściśle jest powiązany z tematem osiągnięcia naukowego. (...) Prace te były zauważone przez środowisko naukowe, gdyż według bazy JCR, cytowane były 191 razy (...).Osoba o aspiracjach samodzielnego pracownika naukowego musi posiadać nie tylko umiejętności planowania badań, ale także zdobywania na nie środków oraz kierowania ich realizacją. Co do posiadania przez habilitantkę pierwszej z wymienionych umiejętności nie mam wątpliwości (...). Dwie pozostałe wydają się być spełnione, gdyż Pani Joanna Homa była kierownikiem pięciu projektów badawczych. Niestety wszystkie one były finansowane ze środków statutowych Instytutu Zoologii UJ.”

Do opinii tych przychylił się również członkowie komisji – dr hab. Agnieszka Babczyńska i dr hab. Dorota Hoja-Łukowicz.

5. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz osiągnięć organizacyjnych

Pani dr Joanna Homa jest cenionym pracownikiem dydaktycznym. Od początku studiów doktoranckich, tj. od 2000 roku, prowadzi zajęcia dla studentów Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ oraz Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR w ramach kursów Immunologia, Techniki Immunologiczne, Aspekty Ewolucyjne w Immunologii Porównawczej, Evolutionary Aspects of Comparative Immunobiology oraz Neuroimmunologia. Habilitantka pełniła funkcję opiekuna w 8 pracach licencjackich i w 10 pracach magisterskich.

W opinii prof. Andrzeja Ożyhara: „Działalność dydaktyczna Pani Joanny Homy wydaje się być typowa dla osoby na tym etapie rozwoju kariery naukowej. (...) Habilitantka była promotorem 8 prac licencjackich oraz 10 magisterskich, co warto jest podkreślić, nazwiska magistrantów pojawiają się pośród nazwisk autorów publikacji (...). Świadczy to o umiejętności skutecznego kształcenia kierowania pracą młodszych badaczy.”

Według dr hab. Piotra Bębaso „Dr Homa jest także bardzo aktywna w popularyzowaniu wiedzy. Moim zdaniem, spośród wielu innych aktywności, na podkreślenie zasługuje koordynowanie promocji Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego, Małopolskiej Nocy Naukowców i kilku edycji Nocy Biologów. Ostatnia z wymienionych aktywności zasługuje na szczególne podkreślenie, bo wiąże się każdego roku z kilkumiesięcznymi przygotowaniem ogromnego wydarzenia, a w tym z kierowaniem pracą bardzo dużej liczby osób. Do organizacji przedsięwzięć o takiej skali w instytucjach prywatnych najczęściej zatrudniane są zespoły koordynatorów, (...). Dlatego w moim przekonaniu pogodzenie intensywnej i bardzo owocnej działalności naukowej z licznymi osiągnięciami na polu kształcenia studentów oraz sprawne koordynowanie tak znaczących wydarzeń powinno doczekać się wyróżnienia i wielkiego uznania.”

W podsumowaniu Komisja stwierdza, że oceniany dorobek dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

6. Wniosek końcowy

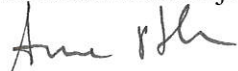
Wszyscy członkowie komisji podsumowując swoją opinię wyrazili przekonanie, że przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe i aktywność naukowa spełniają warunki konieczne do uzyskania stopnia doktora habilitowanego określone Ustawą z dnia 21 czerwca 2016 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

(Dz. U. z 2016 r. poz. 882.) i poparli wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

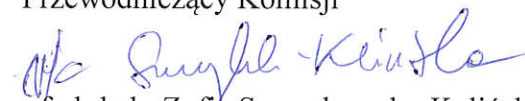
Komisja przedkłada Wysokiej Radzie Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Joannie Homie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Wynik głosowania na posiedzeniu Komisji: oddano 6 głosów, w tym 6 za pozytywnym zaopiniowaniem i poparciem wniosku o nadanie dr Joannie Homie stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Sekretarz Komisji

dr hab. Anna Ptak

Przewodniczący Komisji

prof. dr hab. Zofia Szweykowska-Kulińska